

(กสม. แดงข่าวเด่นประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 42/2565)

**กสม. ชี้กรณีเจ้าหน้าที่กรมบังคับคดีมีภาระงานหนัก กระทบสิทธิในการพักผ่อนและการสร้างครอบครัว
เป็นการละเมิดสิทธิฯ**

**- เผยปี 2566 กสม. ไทยรับหน้าที่ประธาน SEANF ชวนประเทศสมาชิกร่วมผลักดันเรื่องการต่อต้าน
การทรมานในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้**

วันที่ 1 ธันวาคม 2565 เวลา 10.30 น. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยนายวัสส์
ภัยหลิกดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แดงข่าวเด่น
ประจำสัปดาห์ ครั้งที่ 42/2565 โดยมีวาระสำคัญดังนี้

1. กสม. เผยผลการตรวจสอบกรณีเจ้าหน้าที่กรมบังคับคดีมีภาระงานหนัก **ไม่ได้รับค่าตอบแทน
การทำงานล่วงเวลาที่เหมาะสม กระทบสิทธิในการพักผ่อนและการสร้างครอบครัว เป็นการละเมิดสิทธิฯ**

นายวัสส์ ภัยหลิกดิ์ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เปิดเผยว่า ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ (กสม.) ได้รับเรื่องร้องเรียนเมื่อเดือนพฤษภาคม 2565 จากประชาชนผู้ไปติดต่อราชการกับสำนักงาน
บังคับคดีจังหวัดระยอง กรมบังคับคดี โดยเห็นว่าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานดังกล่าวมีภาระงานมาก
ต้องปฏิบัติงานนอกเวลาราชการโดยไม่ได้รับค่าตอบแทน และพบว่าเจ้าหน้าที่บางส่วนแม้จะต้องทำงานหนัก
แต่ยังไม่ได้รับบรรจุเข้ารับราชการ ประกอบกับการได้รับรายได้น้อยส่งผลกระทบต่อการสร้างครอบครัว
จึงขอให้ตรวจสอบ

กสม. พิจารณาแล้วเห็นว่า บุคคลมีสิทธิที่จะมีสภาพการทำงานที่ยุติธรรมและน่าพึงพอใจ โดยเฉพาะ
การได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม เท่าเทียมกันสำหรับงานที่มีคุณค่าเท่ากัน มีความเป็นอยู่ที่เหมาะสมสำหรับ
ตนเองและครอบครัวในการดำรงชีวิต ตลอดจนมีสิทธิในการพักผ่อน มีเวลาว่าง และข้อจำกัดที่สมเหตุผล
ในเรื่องเวลาทำงาน และมีวันหยุดเป็นครั้งคราว โดยได้รับค่าตอบแทน ดังที่กติการะหว่างประเทศว่าด้วย
สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (ICESCR) ให้การรับรองไว้ ประกอบกับการจัดระเบียบข้าราชการ
พลเรือนนอกเหนือจากต้องมุ่งเพื่อผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐแล้ว จะต้องเป็นไปเพื่อให้ข้าราชการพลเรือน
มีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย โดยเป็นหน้าที่ของส่วนราชการที่จะต้องเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจ
แก่ข้าราชการพลเรือนเพื่อให้ข้าราชการพลเรือนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการ
ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 34
และ 72 และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้วย

แม้กรมบังคับคดีจะตระหนักถึงปัญหาภาระงานที่ไม่สอดคล้องกับจำนวนเจ้าหน้าที่และปัญหา
ค่าตอบแทนของเจ้าหน้าที่สำนักงานบังคับคดีจังหวัดระยอง รวมถึงสำนักงานบังคับคดีประจำจังหวัด
ทั่วประเทศเป็นอย่างดี และได้พยายามดำเนินการแก้ไขปัญหามาโดยตลอดภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ
กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยอยู่ระหว่างศึกษาการจัดทำร่างพระราชบัญญัติพนักงานบังคับคดี เพื่อปรับปรุง

วิธีการได้มาและการดำรงตำแหน่งของเจ้าพนักงานบังคับคดี ให้การทำงานของเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมชั้นสูง เพื่อก่อให้เกิดกระบวนการบังคับคดีที่มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานสากล อีกทั้งยังรักษาไว้ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีที่มีประสบการณ์ทำงานสูง และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานโดยได้กำหนดหลักการในการได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ซึ่งจะได้ปรึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาคำเนินการต่อไป

แต่ทั้งนี้ก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าสภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่กรมบังคับคดีที่ผ่านมาและปัจจุบันยังคงมีภาระงานหนักและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มมากขึ้นตามสภาพเศรษฐกิจ ซึ่งไม่สอดคล้องกับค่าตอบแทนที่ได้รับ โดยเจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติงานนอกเวลาราชการเพื่อให้งานที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จตามกรอบระยะเวลามากกว่า 5 ชั่วโมงต่อวัน แต่สามารถเบิกค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการได้เพียงไม่เกินวันละ 3 ชั่วโมงต่อวัน อีกทั้งมีเพียงข้าราชการในตำแหน่งนิติกรเท่านั้นที่สามารถได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งพิเศษตามระเบียบของข้าราชการพลเรือน แต่ก็ยังมีเงื่อนไขและข้อจำกัดหลายประการ เช่น เงื่อนไขที่ต้องผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ ทำให้บางส่วนยังไม่ได้รับเงินเพิ่มที่ควรได้ กรณีนี้จึงกระทบต่อสิทธิในความเป็นอยู่ที่เหมาะสมสำหรับตนและครอบครัวในการดำรงชีวิต ตลอดจนสิทธิในการพักผ่อน มีเวลาว่าง ซึ่งไม่สอดคล้องตามหลักสิทธิมนุษยชนสากล ตลอดจนหลักการจัดระเบียบข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 อันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อเจ้าหน้าที่สำนักงานบังคับคดีจังหวัดระยองและเจ้าหน้าที่หน่วยงานในสังกัดของกรมบังคับคดี

ด้วยเหตุผลข้างต้น กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2565 จึงมีข้อเสนอแนะมาตรการในการป้องกันหรือการแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน สรุปได้ดังนี้

1. มาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ให้กรมบังคับคดีสำรวจข้อมูล ข้อจำกัด และดำเนินการแก้ไขปัญหากรณีข้าราชการตำแหน่งนิติกรบางส่วนที่ยังไม่สามารถได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ และประสานสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) เพื่อขอคำแนะนำและดำเนินการจัดทำข้อมูลเพื่อเสนอเรื่องพิจารณาเพิ่มเติมตำแหน่งอื่นนอกเหนือจากข้าราชการตำแหน่งนิติกรให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ และรวมถึงกรณีขอเพิ่มเติมตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษให้ได้รับเงินเพิ่มของพนักงานราชการตามกระบวนการที่สำนักงาน ก.พ. ให้คำแนะนำด้วย

นอกจากนี้ให้สำนักงาน ก.พ. ทบทวนข้อจำกัด และปรับปรุงการเข้าถึงการได้รับกรอบหลักสูตรนักกฎหมายภาครัฐหรือหลักสูตรอื่นที่เทียบเท่าซึ่ง ก.พ. กำหนดหรือรับรองไว้เป็นส่วนหนึ่งในคุณสมบัติของข้าราชการพลเรือนตำแหน่งนิติกรที่ขอรับการคัดเลือกให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ รวมทั้งให้ข้อมูลแก่กรมบังคับคดีในการจัดเตรียมข้อมูลเพื่อเสนอพิจารณาเพิ่มเติมตำแหน่งให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตลอดจนทั้งกรณีการจัดทำร่างพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. .... ด้วย

แห่งชาติว่าด้วยการป้องกันการทรمانของแต่ละสถาบัน เพื่อผลักดันให้ประเด็นการต่อต้านการทรمانและการบังคับให้สูญหายเกิดผลเป็นรูปธรรมในภาพรวมของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อไป” กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าว

ทั้งนี้ ช่วงท้ายของการประชุม ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะผู้แทน กสม. ไทย ได้รับมอบธงสัญลักษณ์ SEANF จากนาย Richard Palpal-Latoc ประธาน กสม. ฟิลิปปินส์ (CHRP) เพื่อรับมอบตำแหน่งประธาน SEANF ประจำปี 2566 อย่างเป็นทางการ ซึ่งจะทำการระหว่างสมาชิก SEANF และองค์กรเครือข่ายภายนอก อันถือเป็นโอกาสสำคัญที่ กสม. ไทย จะใช้เวทีนี้ในการผลักดันหรือขับเคลื่อนประเด็นสิทธิมนุษยชน ในระดับภูมิภาคโดยผ่านกรอบความร่วมมือ SEANF เพื่อสนับสนุนการตอบสนองร่วมกันต่อประเด็นด้านสิทธิมนุษยชนในระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตลอดจนการจัดให้มีเวทีในการสร้างการมีส่วนร่วม การสร้างเครือข่าย การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลายทั้งในระดับภายในประเทศ ระดับภูมิภาค และในระดับสากล

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

1 ธันวาคม 2565